

សេវាអន្តរាគមន៍បឋមវ័យនៃរដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោនគឺជាសេវាសហប្រតិបត្តិការរួមមួយ ដែលត្រូវបានឧបត្ថម្ភដោយក្រសួងសិក្សាអប់រំបឋមវ័យ (Department of Early Learning), ការិយាល័យស្នងការអប់រំសាធារណៈ (Office of Superintendent of Public Instruction), ក្រសួងសេវាសង្គមកិច្ច និងសុខាភិបាល (Department of Social and Health Services), ក្រសួងសុខាភិបាល (Department of Health) និងក្រសួងសេវាបម្រើផលិតការភ្នែក (Department of Services for the Blind)។

អាសយដ្ឋាននៃគេហទំព័ររបស់យើងគឺ ៖ www.del.wa.gov/esit

ស៊ីម លើស៊ី

ដ្បិតទារកមិនអាច រង់ចាំយូរបានទេ។

ព័ត៌មានស្តីអំពីរបៀបកុមារ ជំងឺចម្រើនវ័យ និងអភិវឌ្ឍន៍ ចាប់ពីពេលកើតរហូតដល់ អាយុបីឆ្នាំ; និងអ្វីដែលអ្នក គប្បីធ្វើ ប្រសិនបើអ្នកមាន កង្វល់ គឺមានត្រៀមបម្រុង សម្រាប់ចែកជូនដល់អ្នក ជានិច្ច។

ក្រសួងសិក្សាអប់រំបឋមវ័យ នៃរដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោន

ក្នុងនាមជាមាតាបិតា អ្នកគឺជាមនុស្សដ៏ សំខាន់បំផុតនៅក្នុងជីវិតរបស់កូនអ្នក។

កុមារជំងឺចម្រើនវ័យ និងប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័សនៅក្នុងអំឡុង ពេលបីឆ្នាំដំបូងនៃអាយុរបស់ពួកគេ។ ចូរយកចិត្តទុកដាក់ដល់ កូនរបស់អ្នក និងដល់របៀបដែលពួកគេវាជំងឺចម្រើនវ័យ។ អ្នកគឺ ជាមនុស្សដែលស្គាល់កូនរបស់អ្នកច្បាស់លាស់ជាងមនុស្ស ណាមួយទាំងអស់។ អ្នកគួរសម្គាល់ឃើញអំពីរបៀប និងពេល វេលា ដែលកូនរបស់អ្នករៀនញញឹម, រៀនអង្គុយ, រៀនដើរ, រៀននិយាយ, ឬរៀនចាប់កាន់កែវទឹក ។ល។ អ្វីដែលអ្នក កំពុងសម្គាល់ឃើញនោះគឺជារបៀបដែលកូនរបស់អ្នកធំលូត លាស់ចម្រើនវ័យ ទៅតាមដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍន៍វ័យ នីមួយៗ។ កាលណាក្មេងមានពិការភាពខាងផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ វ័យ, យើងមានសេវាសម្រាប់ក្មេងរូបនោះនៅទូទាំងរដ្ឋ។ **កម្មវិធីឧបត្ថម្ភបឋមវ័យសម្រាប់ទារក និងកុមារក្មេងវ័យ (Washington State Early Support for Infants and Toddlers)** គឺជាកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការ ទូទាំងរដ្ឋមួយ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីជួយគ្រួសារ របស់ក្មេង ឲ្យទទួលបាននូវសេវានានាដែលពួកគេត្រូវការ។

ចុះបើខ្ញុំមានចម្ងល់អំពី ការធំលូតលាស់នៃកូន ខ្ញុំ តើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?

សូមទូរស័ព្ទទាក់ទងទៅបណ្តាញ ទូរស័ព្ទសុខភាព (Family Health Hotline)

តាមលេខ **1.800.322.2588** ឬលេខ **711** នៃប្រព័ន្ធ TTY ដើម្បីសាកសួរអ្នកឈ្មោះអ្នកសម្របសម្រួលធនធានជំនួយគ្រួសារ (Family Resources Coordinator, FRC) នៅតាមមូល ដ្ឋានរបស់របស់អ្នក។ មាន FRC ជាច្រើនប្រចាំការនៅតាម តំបន់ខោនធី ឬមូលដ្ឋានរបស់របស់អ្នក។ ពួកគេអាចជួយអ្នកក្នុង ការស្វែងរកសេវាអន្តរាគមន៍បឋមវ័យនានា ដែលកូនរបស់អ្នកត្រូវ ការ។ អ្នកអាចទូរស័ព្ទទាក់ទងទៅក្រសួងសុខាភិបាល ឬមណ្ឌល សិក្សាពិការប្រចាំមូលដ្ឋានរបស់របស់អ្នកក៏បាន។

សូមពិគ្រោះជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអំពីកង្វល់ នានារបស់អ្នក។ ពួកគេអាចផ្តល់ការត្រួតពិនិត្យសុខភាព ឬផ្តល់ យោបល់ណែនាំផ្សេងៗជូនអ្នកស្តីអំពីធនធានជំនួយដទៃទៀត។ ប្រសិនបើអ្នកពុំមានការធានារ៉ាប់រងសុខភាពទេ ហើយចង់ជ្រាប ព័ត៌មានពិស្តារ ឬចង់បានជំនួយបន្ថែម, នោះសូមទូរស័ព្ទទាក់ទង ទៅ **Family Health Hotline** តាមលេខទូរស័ព្ទដែលបាន ចុះផ្លូវខាងលើ។ អ្នកអាចចូលទៅអានមើល ឬទាញយកព័ត៌មាន ពិស្តារបន្ថែមផ្សេងៗចេញពីគេហទំព័ររបស់ **Early Support for Infants and Toddlers** នៅ www.del.wa.gov/esit/ ក៏បាន។

សូមអានព័ត៌មានស្តីអំពី ការធំលូតលាស់ចម្រើន វ័យរបស់កូនអ្នកនៅក្នុង វិគ្គប័ណ្ណនេះ។

ចាប់ពីពេលកើត រហូតដល់អាយុបីឆ្នាំ

ការដំលូតលាស់ចម្រើន វ័យ និងការអភិវឌ្ឍន៍

ចខុវិញ្ញាណ តើកូនរបស់អ្នក...

- សម្លឹងមើលមុខអ្នក (ដោយរកែវភ្នែកវាទល់នឹងរកែវភ្នែកអ្នក) ឬទេ?
- សម្លឹងមើលតាមវត្ថុដែលមានចលនាដើរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត ឬទេ?
- ដើរ ឬរារាំងដោយគ្មានការប៉ះទង្គិចទៅនឹងវត្ថុផ្សេងៗជាញឹកញាប់ ឬទេ?
- សម្លឹងមើលមនុស្ស និងវត្ថុផ្សេងៗដោយគ្មានការបិទបាំងភ្នែកម្ខាង ឬទេ?
- ចាប់កាន់វត្ថុផ្សេងៗយកមកមើល ដោយមានចម្ងាយធម្មតា (ក្រោយបានអាយុប្រាំមួយខែ) ឬទេ?
- ដើរ ឬរារាំងកាត់កន្លែងមានស្រមោល ឬកន្លែងមានសណ្ឋានប្លែកៗ (ដូចជាក្រោលព្រំ ឬក្រោលដី) ដោយមានភាពរលូនជាធម្មតា ឬទេ?
- សម្លឹងមើលមនុស្ស និងវត្ថុផ្សេងៗដោយមិនស្រលេប្រុងភ្នែក ឬព្រមព្រៀង (ក្រោយបានអាយុប្រាំមួយខែ) ឬទេ?
- មានរកែវភ្នែកភ្លឺថ្លា, គ្មានពណ៌ក្រហម ឬទឹកភ្នែកហូរជាប្រចាំ ឬទេ?

សោតវិញ្ញាណ តើកូនរបស់អ្នក...

- បង្ហាញអំពីអាការៈថា វាស្តាប់ឮសម្លេងអ្វីអង្គុយផ្ទះ (ដូចជាសម្លេងទូរស័ព្ទ, សម្លេងគោរទូរ, ឬសម្លេងទូរទស្សន៍) ឬទេ?
- ចូលចិត្តស្តាប់សម្លេងដែលមិនព្រឺទាំងពេកឬមិនពេក ឬទេ?
- ចូលចិត្តលេងរបស់ដែលធ្វើឲ្យមានសម្លេងអ្វី (ដូចជាចង្រ្កង់ ឬកណ្តឹង) ឬទេ?
- ធ្វើគ្រាប់តាមសម្លេងផ្សេងៗ (ក្រោយបានអាយុ 1 ឆ្នាំ) ឬទេ?
- និយាយដោយបញ្ចេញសម្លេងខាងចុងពាក្យខ្លះៗ (ដូចជាសម្លេងបញ្ចប់ដោយអក្សរ “s” ឬ “ng”) នៅក្រោយពេលបានអាយុពីរឆ្នាំ ឬទេ?
- ធ្វើតាតការបង្ហាញបញ្ហា ឬការណែនាំឲ្យធ្វើនេះឬធ្វើនោះ ឬទេ?
- ស្តាប់ទូរទស្សន៍ ឬវិទ្យុដោយស្រមោលសមរម្យ ឬទេ?
- ស្តាប់រឿង, ចម្រៀង, ឬទូរទស្សន៍ដោយគ្មានការលំបាកលំបិន ឬទេ?
- និយាយពាក្យសម្តី (បើសិនជាមានអាយុពី 2-1/2 ឆ្នាំ) ដែលមនុស្សម្នាក់ដទៃទៀតអាចស្តាប់បាន ឬទេ?

ចាប់ពីពេលកើតរហូតដល់អាយុ 3 ខែ តើកូនរបស់អ្នក...

- ប្រឹងងើបក្បាល ឬបង្ហើបទ្រូង នៅពេលណាវាដេកលេងផ្តាច់មុខ ឬទេ?
- លើកដៃនិងជើងរបស់វាដោយមិនលំបាកលំបិន ឬទេ?
- សម្លឹងមើលអ្នកដើរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ ដោយងាកក្បាលរបស់វាតាមដំណើររបស់អ្នកពីជ្រុងម្ខាងទៅជ្រុងម្ខាងមួយទៀត ឬទេ?
- នៅពេលបោក តើវាបិទទឹកដោះគោ ឬដោះអ្នកដោយស្រួលចូល ឬទេ?
- ភ្ញាក់ភើតា ឬស្រែកយំរំងាវាភ្លាមមួយរំពេច ឬទេ?
- សម្លឹងមើលអ្នក ឬសម្លឹងមើលមុខរបស់អ្នក ឬទេ?
- និយាយកក្តិកកក្តា ឬធ្វើសម្លេងត្រហឹមប្រឹងនិយាយដាក់អ្នក ឬទេ?
- ញញឹមតបទៅអ្នកនៅពេលណាអ្នកញញឹមដាក់វា ឬនិយាយរកវា ឬទេ?
- ងាយនៅស្ងៀមស្ងាត់ នៅពេលណាអ្នកផ្តល់ការរកកំភ្លេងដល់វា ឬទេ?

អាយុពី 3 ដល់ 6 ខែ តើកូនរបស់អ្នក...

- លេងនឹងជើង នៅពេលវាដេកលេងផ្លាស់ទី ឬទេ?
- ងើបក្បាល និងបង្ហើបទ្រូងរបស់វាដោយប្រើដៃទាំងសងខាងប្រឹងជ្រោងខ្លួនរបស់វា នៅពេលណាវាដេកលេងផ្តាច់មុខ ឬទេ?
- ងើបក្បាលត្រង់ឡើងលើ ហើយទប់កបាននឹងល្អដោយគ្មានជំនួយ ឬទេ?
- ក្រឡាប់ពីផ្តាច់មុខទៅផ្តាច់មុខ ទៅផ្តាច់មុខ ឬទេ?
- លេងនឹងដៃទាំងពីររបស់វា ដោយយកដៃម្ខាងទៅប៉ះដៃម្ខាងមួយទៀត ឬទេ?
- ប្រវាចាប់របស់របរ ឬទេ?
- ចាប់កាន់របស់របរ ដែលអ្នកបានដាក់នៅក្បែរវា ឬទេ?
- ងាកក្បាលមើលទៅឯកន្លែងដែលវាឮសម្លេងអ្វីមួយ ឬទេ?
- ចេះធ្វើសម្លេង ឬបញ្ចេញសម្លេងច្រើនបែបយ៉ាងដែលប្លែកពីគ្នា ឬទេ?
- សើចក្តាសម្លេង ឬទេ?
- បង្ហាញអំពីអាការៈថាវាចូលចិត្តមិនចូលចិត្តរបស់នេះរបស់នោះ ឬទេ?

អាយុពី 6 ដល់ 12 ខែ តើកូនរបស់អ្នក...

- ចេះប្រឹងងើបឈរដោយមានជំនួយខ្លះៗពីអ្នក ឬទេ?
- ចេះអង្គុយដោយគ្មានជំនួយពីអ្នក ក្នុងខណៈដែលវាកំពុងលេង ឬទេ?
- ចេះលេងរបស់អ្វីមួយដោយប្រុងប្រយ័ត្ននោះពីដៃម្ខាងទៅដៃម្ខាងមួយទៀត ឬទេ?
- ចេះញ៉ាំចំណីដោយខ្លួនឯង ឬទេ?
- ចេះបក់ដៃបាយ ដើម្បីលាគ្នា ឬទេ?
- ចេះធ្វើកាយវិការ និងសម្លេងប្រាប់អ្នកឲ្យអ្នកដឹងថា វាត្រូវការអ្វី ឬទេ?
- ចេះនិយាយតាមសម្លេងផ្សេងៗ (ដូចជា “ប៉ាប៉ា” ឬ “កាកា”) ឬទេ?
- ចេះលេងដាក់វេនម្តងម្នាក់ ខណៈដែលវាលេងអ្វីមួយ (ដូចជាការលេងល្បែងប្រើសកម្មភាព, សម្លេង, ឬទឹកមុខ) ជាមួយមនុស្សពេញវ័យ ឬទេ?
- ចេះធ្វើកាយវិការ ឬសម្លេងប្រាប់អ្នកឲ្យដឹងថា វាល្ងង់អំពីសំណូមរយៗ (ដូចជា “តើកូនចង់បានថែមទៀតទេ?”) ឬទេ?
- ស្គាល់ថា នរណាជាឪពុកម្តាយ និងនរណាជាមនុស្សថែម ឬទេ?

អាយុពី 12 ដល់ 18 ខែ តើកូនរបស់អ្នក...

- ចេះដើរដោយខ្លួនឯង ឬទេ?
- ចេះកាន់របស់របរតូចៗ (ទំហំប៉ុនផ្ទៃទំពាំងបាយជូរក្រៀម) ឬទេ?
- ចេះដាក់របស់របរក្នុងប្រអប់ និងចាក់ចេញពីប្រអប់ ឬទេ?
- ចេះដាក់របស់មួយបន្តបន្ទាប់លើរបស់មួយទៀត ឬទេ?
- ចេះកាន់ស្នាមប្រាញ៉ាំបាយដោយខ្លួនឯង ឬទេ?
- ចេះកាន់កែវ និងដឹកទឹកកែវដោយកំពុងតែបន្តិចបន្តួច ឬទេ?
- ចេះចង្អុលទៅវត្ថុ ឬរូបភាពផ្សេងៗ នៅពេលណាអ្នកហៅឈ្មោះនៃវត្ថុ ឬរូបភាពទាំងនោះ ឬទេ?
- ចេះនិយាយពាក្យបីម៉ាកដាច់ៗគ្នាបន្ថែមលើពាក្យថា “ម៉ាម៉ា” ឬ “ដាដា” ឬទេ?
- ចេះសុំរបស់របរអ្វីមួយដោយនិយាយចេញជាពាក្យសម្តី ឬទេ?

អាយុពី 18 ខែដល់ 2 ឆ្នាំ តើកូនរបស់អ្នក...

- ចេះដើរឡើង និងដើរចុះដំណើរដោយប្រើដៃកាន់បង្គាន់ដៃដំណើរ ឬទេ?
- ចេះសរសេរដាក់នូវស្រព្វក្របៀប ឬទេ?
- ចេះរាំពាក់ពេនខ្លួនទៅតាមចង្វាក់ភ្លេង ឬទេ?
- ចេះនិយាយពាក្យពីរម៉ាកដាច់ៗគ្នា (ដូចជា “ចង់ញ៉ាំទឹកផ្លែឈើទៀត”) ឬទេ?
- ចេះចាប់ផ្តើមស្តារសំណួរផ្សេងៗ (ដូចជា “ទឹកផ្លែឈើ?” “បាយបាយ?”) ឬទេ?
- ចេះកាន់នំប៉័ងសែនវិចញ្ជាដោយខ្លួនឯង, ចេះហាមឃាត់ខ្លាំង ឬទេ?
- ចេះដោះស្រោមដើង និងស្បែកជើង ឬទេ?
- ចេះមើលសៀវភៅរឿងដែលមានរូបភាពជាមួយមនុស្សពេញវ័យ ឬទេ?
- ចេះជ្រើសរើសរបស់របរលេងសាមញ្ញៗ (ដូចជាល្បែងផ្តិតប្រៀបដុំតូចៗ ធ្នើជារូប ឬកូនឡានត្រីក) ឬទេ?
- ចេះលេងគ្រាប់តាមក្មេងដទៃទៀត (ដូចជាការលេងចាក់ខ្សាច់, ការលេងបោះបាល់) ឬទេ?

អាយុពី 2 ដល់ 3 ឆ្នាំ តើកូនរបស់អ្នក...

- ចេះដើរល្អ, ចេះរត់, ចេះឈប់, ចេះឈរឡើង, និងអង្គុយបត់ជើង ឬទេ?
- ចេះដាក់វត្ថុតម្រុតលើគ្នាចាប់ពីពីរឡើងទៅ ឬទេ?
- ចេះប្រើស្នាមប្រាញ៉ាំ និងប្រើកែវដោយខ្លួនឯងទាំងស្រុង ឬទេ?
- ចេះធ្វើតាមការបង្ហាញបញ្ហា ឬការណែនាំឲ្យធ្វើនេះធ្វើនោះជាពីរដំណាក់កាល (ដូចជា “ទៅយកសៀវភៅ ហើយដាក់វានៅលើតុនោះ”) ឬទេ?
- ស្គាល់ឈ្មោះនៃអវយវៈពីប្រាំទៅប្រាំមួយផ្នែកលើដងខ្លួនរបស់វា ឬទេ?
- ចេះសន្ទនាជាមួយមនុស្សដទៃៗ ដោយដាក់វេននិយាយអ្នកឬទេ?
- ចេះធ្វើយសំណួរស្រួល ដូចជា “អ្វី?” និង “ធ្វើអ្វី?” ឬទេ? (ឧទាហរណ៍, “តើកូនចង់ញ៉ាំអីនៅពេលបាយថ្ងៃត្រង់?”)
- ចេះចង្អុល ឬស្គាល់ឈ្មោះវត្ថុនានា នៅពេលណាអ្នកប្រាប់វាអំពីមុខងារនៃវត្ថុទាំងនោះ ឬទេ? (ឧទាហរណ៍, “តើកូនញ៉ាំទឹកនិងអ្វី?”)
- ចេះដូងធ្វើកិច្ចការស្រួលៗ (ដូចជាការយករបស់លេងទៅទុក) ឬទេ?
- ចេះប្រើប្រយោគ 2-3 ពាក្យបានជាប្រក្រតី (ដូចជា “ចង់បានទៀតទេ?”) ឬទេ?

“កូនរបស់ខ្ញុំកំពុងរីកចម្រើនក្នុងការរៀនសូត្រតាមជំនួយគ្រប់ប្រភេទហើយខ្ញុំអាចរៀនសូត្រតាមវាក្នុងជំនាញនោះ។”

ប្រសិនបើអ្នកមានសេចក្តីខ្លាំងខ្លាចអំពីការអភិវឌ្ឍន៍ចម្រើនវ័យរបស់កូនអ្នក...

**សូម
ស្នើសុំ
ដ្បិតទារកមិនអាច
រង់ចាំយូរបានទេ។**